

STADSBYGGNADS
KONTORET

Strategiska avdelningen
Augusti 2006

Sätraskogens naturreservat

Innehåll

Beslut för Sätmaskogens naturreservat	3
Kommunens beslut	3
Syfte med naturreservatet	3
Skäl för beslutet	3
Uppgifter om naturreservatet	4
Områdets avgränsning	4
Ärendets beredning	4
Beslutskarta	5
Varför skydd enligt miljöbalken?	7
Hushållning med mark- och vattenresurser	7
Föreskrifter	8
Andra förordningar som gäller för området	9
Skötsel och förvaltning	10
 Bilagor	
1. Verksamheter, föreningar och platser i Sätmaskogen	12
2. Karta: Stigar, vägar och verksamheter i Sätmaskogen	13

Projektdeltagare

Arbetsgrupp

Ett flertal personer, förvaltningar och konsulter har deltagit i arbetet med att ta fram detta förslag till beslut för Sätmaskogens naturreservat. Ansvarig för beslutsdelen är Anna Gustafsson på stadsbyggnadskontoret. Helene Nilsson på markkontoret ansvarar för skötselplanen och kostnadsuppskattningen.

Övriga som deltagit i arbetet

Björn Madsen, Skärholmens stadsdelsförvaltning
Svante Olsson, Stadsbyggnadskontoret
Mova Hebert, Gatu- och fastighetskontoret

Deltagare i referensgrupp

Inge Almqvist, Stadsbyggnadskontoret
Rune Ney, Skärholmens stadsdelsförvaltning
Anders Carlstrand, Idrottsförvaltningen
Gunilla Hjorth, Miljöförvaltningen
Ingrid Dyhlén Täckman, Stadsmuseet

Kartor

Gunilla Lundstedt, Stadsbyggnadskontoret
Kristina Hanström, Stadsbyggnadskontoret

Konsulter

Christina Wikberger, U & W
Åsa Lindeblad, U & W
Ekologigruppen
Björn Möllersten

Beslut för Sätmaskogens naturreservat

Kommunens beslut

Med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken beslutade kommunfullmäktige i Stockholms stad den 12 juni 2006 att inrätta Sätmaskogens naturreservat enligt beslutslista och med det syfte och de föreskrifter som anges nedan.

Syfte med naturreservatet

Syftet med Sätmaskogens naturreservat är att för framtiden vårda och utveckla ett för söderort ovanligt stort naturområde som har stor betydelse för friluftsliv, rekreation och som pedagogiskt område för naturupplevelser och undervisning, på ett sådant sätt att dess samlade natur-, kultur-, och rekreationskvaliteter för allmänheten stärks, samt att bevara området som en del av den regionala grönsstrukturen så att det finns möjlighet att långsiktigt säkra Stockholms biologiska mångfald.

Syftet skall tryggas genom att:

- allmänhetens rekreation, friluftsliv och fritidsaktiviteter främjas och tillgängligheten säkras,
- området sköts med hänsyn till dess natur- och kulturvärden,
- den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas,
- markanvändning och verksamheter får en lämplig utformning,
- information om reservatets olika värden förmedlas till allmänheten.

Naturreservatsbildningen hindrar inte dagens sportaktiviteter och andra aktiviteter, inte heller kommande aktiviteter som sker med hänsyn till syftet med naturreservatet.

Skäl för beslutet

Behovet av tätortsnära natur för rekreation och friluftsliv är stort i Stockholm. Särskilt viktigt blir det att trygga naturområden då stadens befolkning växer.

Samspelet mellan bebyggelseutveckling och bevarande av naturområden är resultat av aktiv planering för att skapa goda livsmiljöer. Sätmaskogen utgör ett viktigt och lättillgängligt friluftslivs- och rekreationsområde för invånarna i stadsdelarna Bredäng, Sätma, Skärholmen, Vårberg och Mälarhöjden, men också för fler människor ifrån hela södra Stockholm. Här finns strandpromenad, motionsspår, små skogsstigar, kaféer och badplatser. Flera fritidsaktiviteter och verksamheter bedrivs i området. Några exempel är ridning, orientering, scoutverksamhet, båtklubbar, hembygdsförening och mulleskola.

Det föreslagna naturreservatet är ett stort sammanhängande naturområde med höga biologiska värden. Ekskogarna och Sätmaåns bäckraviner är naturtyper med höga vetenskapliga naturvärden. Inom området finns också rikligt med grova gamla barrträd. Sätmaskogen är den nordligaste delen i Bornsjökilen och utgör en viktig del i Stockholms grönsstruktur. Skogen är av stor vikt för Stockholms biologiska mångfald på grund av sin storlek, sina kvaliteter och ekologiska sambanden med intilliggande grönområden. Strandlinjen i Sätmaskogen, som till stora delar är naturstrand, länkar samman området med övriga Mälarstränder och utgör en spridningsväg för djur, människor och växter.

Sätmaskogen har också stora kulturhistoriska värden. Här finns en fornborg och flera andra forn lämningar. Dess natur- och kulturlandskap med inslag av gårdar, torp, villor och arbetarbostäder, är ett av Stockholms få bevarade exempel på hur Mälarstranden kunde gestalta sig före den industriella expansionen kring sekelskiftet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn Sätmaskogens naturreservat

Kommun Stockholms stad

Lägesbeskrivning Området är beläget ca 10 km sydväst om Stockholms centrum. Från norr till söder gränsar reservatet i öster mot Mälarhöjden, Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. I väster går gränsen i Mälaren.

Topografisk karta 10 I NV

Fastigheter Sättra 2:1 (del av), 2:3 och 2:4, Sättra Gård 2, Skärholmen 2:1,1 (del av), Skärholmens gård, Vårberg 1:1 (del av), Dalholmen 1, Vingårds-
männen (del av) samt Leopolds lyra.

Area 256 ha, varav 50 ha vatten

Markägare Stockholms stad

Naturvårdsförvaltare Stockholms stad, Skärhol-
mens stadsdelsnämnd

Områdets avgränsning

Naturreservatet sträcker sig över fem stadsdelar från Vårberg i söder, över Skärholmen, Sättra och Bredäng till Mälarhöjden i norr. I väster går gränsen för naturreservatet i Mälaren, där farleden börjar (ca 60-250 meter från strandlinjen). Strändernas höga naturvärden, med långa sammanhängande sträckor natur- och parkstrand, samt deras stora värde som rekreationsstråk är viktiga motiv för avgränsningen. För områdets biologiska värden är det mycket viktigt att naturreservatet inte blir så litet eller fragmenterat att det inte kan fungera som livsmiljö för många arter.

Den natur som ligger nära bostadsområden är viktig för människors vardagsrekreation. Det gäller särskilt barn, äldre och funktionshindrade. Gränsen följer till viss del befintliga fastighets- och detaljplanegränser, men ligger alltid minst tre meter från tomtgräns och gata, samt minst tio meter från befintliga flerfamiljshus.

Avgränsningen av naturreservatet har gjorts med utgångspunkt i områdets värden avseende rekrea-
tion, natur och kultur, samt dess betydelse som en del av den regionala grönstrukturen. Avvägningar mot andra intressen har gjorts vid avgränsningen. Det gäller främst de naturområden som ingår i det pågående arbetet med områdesprogram för stads-
delarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg som stadsbyggnadskontoret tar fram parallellt med detta förslag till naturreservat. De naturområden som hamnar utanför reservatet på grund av att de

föreslås bebyggas till viss del, har också värden och funktioner som är viktiga att säkra för framtiden. Dessa värden beaktas i områdesprogrammet och i eventuella kommande detaljplaner.

Ärendets beredning

1996 framlades en motion till Stockholms kom-
munfullmäktige om att inrätta Sättra friområde som naturreservat. I oktober 1997 beslöt kommunfull-
mäktige att uppdra åt berörda nämnder ett utarbete
ett underlag för naturreservatsbildning. På uppdrag
av Stockholms stad har konsultbyrån U & W 1998
tagit fram ett förslag till beslut för Sätmaskogens
naturreservat. Rapporten har bearbetats och uppdä-
terats under 2003 och 2004 enligt naturvårdsverkets
riktlinjer.

Förbifart Stockholm

Staden godkänner förslaget till naturreservat under
förutsättning att en eventuell framtida *Förbifart
Stockholm* kan genomföras. Frågan om trafikledens
dragning och utformning utreds och prövas i särskild
ordning. Om det visar sig vid en samlad bedömning
av olika intressen att vägen bör gå igenom naturre-
servatet är staden beredd att ompröva avgränsningen
för naturreservatet.

Varför skydd enligt miljöbalken?

Mälaren med öar och strandområden är i sin helhet av riksintresse enligt miljöbalkens 4 kapitel. Dels på grund av det artrika växt- och djurlivet, funktionen som dricksvattentäkt och genom dess stora betydelse för friluftslivet. Här finns goda hamnar och möjlighet till bad och fiske. Längs stränderna finns många sevärdheter vad gäller natur och kultur.

Biotopskyddet i miljöbalken omfattar småmiljöer och objekt som t.ex. allén vid Skärholmens gård och öppna diken. Ekologiskt särskilt känsliga områden, dit Sätmaskogens stränder räknas, omfattas också av miljöbalken.

Sätmaskogen omfattas av skogsvårdslagen som reglerar markanvändningen i området. Den nya skogsvårdslagen tillåter rationellt skogsbruk, men avverkningstvång, röjning och gallring, är frivilligt och kraven på återplantering har mildrats. För att behålla bibehålla områdets natur- och kulturvärden bör området undantas från rationellt skogsbruk och endast skogliga åtgärder i naturvårdande syfte tillåtas.

Strandskydd enligt miljöbalken gäller generellt för sjöar och vattendrag i hela landet. Skyddet omfattar land- och vattenområden intill 100 meter från strandlinjen. Sedan 1 juli 1994 omfattar strandskyddet inte bara friluftslivet utan även den biologiska mångfalden. Strandskydd gäller emellertid inte för stränder som är detaljplanlagda, vilket är fallet i Sättra.

Mälarstranden med dess historiska bebyggelse klassas som kulturhistoriskt värdefull miljö i Översiktsplan 1999 och skyddas enligt plan- och bygglagen (PBL).

Det finns alltså flera lagar och bestämmelser i dagsläget som området omfattas av. Dessa ger dock inget samlat skydd för området som helhet. För att syftet med att skydda Sätmaskogen ska kunna uppnås behövs föreskrifter för att reglera markanvändning och verksamheter samt skötsel av området. Det innebär att naturreservat enligt miljöbalkens 7 kapitel måste inrättas. Beslutet att avsätta området som naturreservat står i överensstämmelse med bestämmelserna i 3 och 4 kapitlet i miljöbalken om en från allmän synpunkt lämplig användning av mark och vatten.

Ett förordnande som naturreservat är ett led i stadens arbete för att bibehålla och långsiktigt säkra Stockholms biologiska mångfald och värdefulla kulturmiljöer samt tillgodose stockholmarnas behov av naturområden för rekreation och friluftsliv.

Mot bakgrund av ovanstående är det motiverat att avsätta Sätmaskogen som naturreservat.

Hushållning med mark- och vattenresurser

Stockholms översiktsplan anger markanvändningen *natur och park* för det föreslagna naturreservatet. Vid bildande av naturreservat skall miljöbalken kap. 3 tillämpas. Miljöbalken 3kap. 3§ anger att mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt *så långt möjligt skall skyddas* mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Miljöbalken 3kap. 6§ anger att mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet *så långt möjligt skall skyddas* mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter skall särskilt beaktas. Miljöbalken 3kap. 8§ anger att mark- och vattenområden som är av riksintresse för kommunikationer *skall skyddas* mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

I naturreservatsärenden skall enligt miljöbalken 7 kap. 25§ hänsyn tas även till enskilda intressen. Inskränkning i enskildas rätt att använda mark och vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses. Föreskrifterna för markägare och andra sakägare inom Sätmaskogens naturreservat är samtliga nödvändiga för att syftet med naturreservatet skall tillgodoses.

Förbifart Stockholm

I Sätmaskogen finns ett reservat för vägprojektet *Förbifart Stockholm*. Trafikleden är tänkt att gå i tunnel under Sätmaskogen till Kungshatt och vidare norrut. *Förbifart Stockholm* har av Vägverket utpekats som riksintresse för kommunikationer. För att inte försvåra tillkomsten av vägen har ett förbehåll gjorts för den i beslutet. För vidare projektering krävs att en grundlig miljökonsekvensbeskrivning görs och att stor hänsyn tas för att minimera vägprojektets påverkan på områdets olika värden.

Gällande planer i området

Största delen av Sätmaskogen är detaljplanerad i Pl 6593, stadsplan för Sättra friluftsområde m.m. från 1971, då den tidigare generalplanen från 1962 ersattes. Huvuddelen av området är planlagd som park, men det finns också ett antal områden som är planlagda som friluftsbad, båtuppläggningsplats, koloniträdgårdar, kulturhistorisk bebyggelse, parkering, m.m.

Övriga planer som i någon del berörs av naturreservatet är:

Plan	Område	Berörd del planlagd som	År
2002-06129	Skärholmens gårdsväg	natur	2004
94009	Bredängs camping	natur + camping	1995
93131	Dalholmen	förenings- lokal	1994
93005	Sätra stall	park	1993
6878	Norra Skär- holmshöjden	park	1968
6691A	Johannedals villaområde	park	1968
6685	Norra Johannesdal	park	1967
6472	Skärholms- höjden	park	1965
6320	Gillsätra, gångväg	park	1964
6301	Örnsätra- backen	park	1964
6270	Alsätra, gångväg	park	1964

Enligt miljöbalken 7kap 8§ får ett beslut om naturreservat inte strida mot antagen detaljplan. Mindre avvikelser får dock göras, om syftet med planen inte motverkas. Ingen av de detaljplaner som behandlar områden inom föreslaget naturreservat motverkas av förslaget. Pl 6593 bör upphävas eller ändras för att stämma bättre med dagens förhållanden, särskilt vid Skärholmens gård. Detaljplanen för campingen, Dp 94009, bör också ändras eftersom en del av campingens område för fritidsändamål föreslås ingå i naturreservatet.

Parallellt med arbetet att inrätta naturreservat i området tas ett områdesprogram för Bredäng, Sätra, Skärholmen och Vårberg fram. Detaljplanering för en ridanläggning vid Sätra varv pågår också.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i naturreservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7kap. 5§ miljöbalken angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör ej hinder för att utföra åtgärder som är nödvändiga i samband med underhåll av byggnader, anläggningar, vägar, ledningsnät eller luftkablar. Inte heller för markförvaltares tillsyn och tillsyn enligt miljöbalken. Föreskrifterna gäller dessutom inte för åtgärder som framgår av till naturreservatsbeslutet hörande skötselplan, såsom underhåll av motionsspår, stigar, skyltar, diken, etc.

Undantag gäller även för:

- Byggande av en ny ridanläggning med tillfartsvägar, VA-ledningar m.m.
- Breddning av tillfartsväg till båthamnen från Skärholmens Gård.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

- A1. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med skötsel av området och dess anläggningar. Gäller ej markområden upplåtna för båtuppläggning.
- A2. plantera ut för trakten främmande växt- eller djurarter i mark och vatten. Gäller inte växter inom koloniområden och på tomtmark.
- A3. avverka träd, röja bort buskar eller utföra andra skogliga åtgärder utöver vad som krävs för områdets skötsel och som anges i skötselplanen.
- A4. använda konstgödsel eller kemiska bekämpningsmedel. Bekämpning av jättelokan får ske lokalt med hjälp av kemiska bekämpningsmedel.

Utan tillstånd från kommunen är det förbjudet att:

- A5. uppföra stängsel eller andra hägnader med undantag av stängsel för betesdjur. Genomgångar ska anordnas så att allmänhetens tillträde till området inte hindras.
- A6. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi eller hydrologi, till exempel genom att gräva, schakta, borra, spränga eller fylla ut.
- A7. anlägga tältplats eller campingplats.
- A8. utföra om- eller tillbyggnad eller väsentligt ändra byggnads användningssätt.
- A9. uppföra ny byggnad eller anläggning.
- A10. asfaltera eller anlägga väg eller parkeringsplats.
- A11. dra fram mark-, luftledning eller jordkabel, gäller ej vid nedgrävning av områdets befintliga kraftledning.
- A12. anlägga nya eller utöka befintliga bryggor eller att hårdgöra stränder.

B. Föreskrifter med stöd av 7kap. 6§ miljöbalken angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång inom naturreservatet.

För att trygga syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till marken att tåla:

- B1. utmärkning av naturreservatets gräns samt uppsättning av informationsskyltar.
- B2. gallring, röjning, slåtter, bete, lågor, våtmarker och dylikt i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att:

- C1. förstöra eller skada fast naturföremål eller

yttbildning t.ex. genom att gräva, borra, hacka, rista, spränga, måla eller dylikt.

- C2. fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar, samt att skada vegetationen i övrigt t.ex. genom att gräva upp ris, örter, gräs, mossor, lavar eller svampar. Att plocka blommor, bär och svamp är tillåtet med allemansrättens begränsningar.
- C3. störa djurlivet, t.ex. genom att beträda pontoner avsedda för fåglar, klättra i boträd, skada eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur.
- C4. elda annat än på anvisad och iordninggjord plats. Gäller ej vid organiserad scoutverksamhet.
- C5. medföra hund som inte är kopplad. Föreskriften gäller inte inom markerade hundrastområden.
- C6. rida eller framföra häst annat än på markerade leder och områden.
- C7. utan kommunens tillstånd anordna tävlingar, läger och aktiviteter med fler än 500 deltagare.
- C8. sätta upp affisch, skylt eller liknande. Dock får snitslar, orienteringsskärmar och tipsfrågor uppsättas för tillfälligt bruk om de avlägsnas omedelbart efter avslutat arrangemang, samt om känsliga markområden undviks.

Ikraftträdande

Reservatsföreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då beslutet kungörs i ortstidning samt i Länets författningssamling.

Andra förordningar som gäller för området

Allemansrätten innebär i korthet att var och en får utnyttja annans mark och vatten för att komma ut och vistas i naturen. Allemansrätten ger rättigheter under ansvar. Huvudregel är inte störa - inte förstöra. Med föreskrifterna inskränks allemansrätten på vissa punkter för att säkerställa reservatets värden. Vissa delar är redan inskränkta av annan lagstiftning som

terrängkörningslagen och lokala ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter som gäller för Stockholm.

Allemansrätten och terrängkörningslagen

Allemansrätten och terrängkörningslagen innebär i korthet följande.

- Att det inte är tillåtet att skräpa ned.
- Blommor, bär och svamp, nedfallna grenar, torrt ris, får plockas. Fridslysta blommor får inte plockas.
- Jakt och fiske ingår inte i allemansrätten. Det är tillåtet att fiska med spö och vissa handredskap i Mälaren. Trolling, dragrodd och angelfiske är endast tillåtet med fiskekort. Djurens ungar och bon ska lämnas ifred. Det är inte tillåtet att ta fågelägg. Det räknas som jakt. Alla vilda däggdjur och fåglar är fredade. Djurarter som hotas av utrotning är fridlysta, till exempel alla grodor och ormar.
- Det finns ingen motoriserad allemansrätt. Enligt terrängkörningslagen är det förbjudet att köra bil, motorcykel, moped och andra motordrivna fordon på barmark i terrängen. Det är inte heller tillåtet att köra med motordrivna fordon på enskilda vägar som är avstängda för motortrafik. All naturmark utanför väg - t.ex. park, åker, äng, skog och stränder - räknas som terräng. Också stigar, vandringsleder och motionsspår är terräng i lagens mening. Det är inte tillåtet att köra där, även om förbudsskyltar saknas. Generellt undantag från förbudet gäller för jordbruk, skogsbruk, statlig eller kommunal tjänsteman, vid skötsel- och anläggningsarbete inom park-, idrotts-, eller friluftsområden och inom tomt, räddningstjänst, läkare, brandkår. Detta gäller om åtgärden ej kan utföras på annat lämpligt sätt. Länsstyrelsen kan efter ansökan medge enskilda undantag om särskilda skäl föreligger. (Se även vidare vad som gäller för fordon nedan).
- Det är tillåtet att ta sig fram till fots, cykla, åka skidor och tillfälligt vistas i naturen. Visa hänsyn och var försiktig. För cykling, se vidare i trafikförordning för Stockholm.
- Att bada, förtöja båt tillfälligt och gå iland är tillåtet överallt utom vid tomt.

Lokala ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter

De lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad gäller endast i de delar av Sätterskogens naturreservat som är offentlig plats. Det är vägar, detaljplanlagda gator och parker samt badplatserna.

Framförande, stannande och parkering av fordon är reglerat av Stockholms lokala trafikföreskrifter. Som fordon betraktas till exempel bilar, mopeder och cyklar. I terräng är all fordonstrafik förbjuden enligt terrängkörningslagen (1975:1313). Fordon i samband med varutransporter till kiosk eller dylikt eller fordon i väghållningsarbete eller liknande får om det erfordras framföras på parkväg. Fordon får inte stannas eller parkeras på parkväg eller i terräng. Det är tillåtet att cykla och åka moped på gång- och cykelvägar med påbudsskyltar för cykel.

Fornlämningar och kulturhistoriska byggnader

Fasta fornlämningar är skyddade enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. Det innebär bland annat att det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Mälarstranden med dess historiska bebyggelse klassas som kulturhistoriskt värdefull miljö i Översiktsplan 1999 och skyddas enligt plan- och bygglagen (PBL). Byggnader kan vara reglerade i detaljplanens bestämmelser för vad de får användas till och i vilka avseenden de inte får ändras. Det kan även gälla park, trädgård eller annan anläggning av kulturhistoriskt värde.

Skötsel och förvaltning

I enlighet med 3§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer kommunfullmäktige tillhörande övergripande skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets skötsel och förvaltning. Inom ramen för dessa kan kommunen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.

Stockholms stad är förvaltare för naturreservatet i enlighet med 2§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Vilken nämnd som ansvarar för skötsel och underhåll i området regleras i aktuell gränssnittslista, som upprättas mellan Markkontoret, Trafikkontoret, Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna. Enligt gällande gränssnittslista för 2005 står

Markkontoret för investeringar i naturreservatet, Skärholmens stadsdelsnämnd ansvarar för park- och naturmarksskötsel och Idrottsnämnden har drift- och underhållsansvar för ridstigar, ridanläggningar, byggnader inom badplatser, båtbygggor, m.m. Stads-
museinämnden ansvarar för samordning och översyn av fornvården.

Tillstånd och dispens från föreskrifterna beslutas av stadsbyggnadsnämnden. Tillsynsmyndighet är Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Bilaga I

Verksamheter, föreningar och platser i Sätmaskogen

1. Grillplats	18. Mälarhöjdens ridskola (skall flytta)
2. Tusculum, övergiven trädgård	19. Sättra Gård
3. Pontonbrygga	20. Arboga kök
4. Skärholmens gård, förening, restaurang	21. Ekelund, Stockholms kennelklubb
5. Fiskarfjärdens båtklubb	22. Sättra Varv, båtuppläggningsplats, bensinbrygga, kiosk
6. Skärholmens ångbåtsbrygga	23. Rostock
7. Mälarhöjdens scoutkår	24. Sättra båtsällskap
8. "Gröna kåken", Vårbergs scoutkår och Mälarhöjdens orienteringsklubb	25. Varvsarbetarområdet, husföreningen, kafé, m.m.
9. Fritidsodlarföreningen / Skärholmens koloniförening	26. Varpaängen
10. Fornborgen	27. Bredängs camping
11. Sättrastrandsbadet och kaféet	28. Minigolf och kafé
12. Hundbad och rastområde	29. Mälarhöjdsbadet
13. Grillplats	30. Mälarhöjdsbadets ångbåtsbrygga
14. Fyr	31. Lyrans konditori
15. Resterna av kvarnen	32. Fiskebrygga
16. I Ur och Skur-förskolan Kåsan	33. Bellmans stenar
17. Mjölmarstugan, Sättra scoutkår	34. Lyrans båtklubb

De verksamheter och anläggningar som idag finns i och intill naturreservatet motverkar inte syftet med reservatet. Några av dem kan behöva anpassa sin verksamhet så att den inte strider mot föreskrifterna för reservatet. Se bilaga 2 för lokalisering.